

Use of a Non-Jew on Shabbat

We have a local goy *shel Shabbat* (*Shabbos goy*). I do not know how and when I can use him for things other than emergencies. If I hint to him, can he do whatever I want when I need him?

מקום היה אסור אי לאו דהכל חולים אצל צנה, והמעם דעל כל פנים הא הנאה זו דאכילת דבר המבושל והנאות החמום, הא לא היה לו אף בשעת הדחק, אי לאו מלאכת הנכרי בשבת עבדו, שזה אסור. וכמו כן הנאה זו דלא יסבול החום, הרי לא יהיה לו אף בשעת הדחק הנאה זו, שלכן אסור. ולא דמי לקריאה, שדבר זה דקריאה היה יכול גם בלא מלאכת הנכרי, אף שהיה בדוחק ובקושי, שלכן נמצא שלא היה לו כלום ממעשה הנכרי בתועלת הקריאה שהיה להישראל.

3. ארחות שבת פכ"ג הע' מו

... וביארו הפוסקים דאמנם בכל מקום שיש איסור ליהנות מהמלאכה, אין גם היתר לרמוז לו לעשותה, וכל ההיתרים של רמז נאמרו רק באופנים שאין איסור הנאה, וכגון במלאכה שאינה נותנת הנאה חיובית לישראל רק מסלקת דבר המפריע, כביכוי דליקה או נר, או באופן שהמלאכה רק מוסיפה הנאה, כגון שיש נר אחד ורמזו לנכרי להדליק נר נוסף.

4. שולחן ערוך אורח חיים סי' שז סע' ה

דבר שאינו מלאכה, ואינו אסור לעשות בשבת אלא משום שבות, מותר לישראל לומר לאינו יהודי לעשותו בשבת; והוא שיהיה שם מקצת חול, או יהיה צריך לדבר צורך הרבה, או מפני מצוה; כיצד: אומר ישראל לאינו יהודי בשבת לעלות באילן להביא שופר לתקוע תקיעת מצוה

5. שולחן ערוך ורמ"א אורח חיים סי' רעו סע' א

אינו יהודי שהדליק את הנר בשביל ישראל, אסור לכל, אפילו למי שלא הודלק בשבילו. הנה: ואין חילוק בזה בין קצב לו שבר או לא קצב, או שעשאו בקבלנות או בשכירות, דהואיל והישראל נהנה ממלאכה עצמה בשבת, אסור בכל ענין. אבל אם הדליקו לצרכו או לצורך חולה ישראל, אפילו אין בו סכנה, הנה: או לצורך קטנים דהוא כחולה שאין בו סכנה, מותר לכל ישראל להשתמש לאורו.

משנה ברורה שם ס"ק ז

לכל ישראל – דלא שייך כאן גזירה שמא יאמר לו להדליק בשביל חולה, שהרי מותר לומר אף לכתחלה

1. רמ"א אורח חיים סימן שז סע' כב

הנה: כל דבר שאסור לומר לאינו יהודי לעשותו בשבת, אסור לרמוז לו לעשותו; אבל מותר לרמוז לו לעשותו מלאכה אחר שבת (אור זרוע).

משנה ברורה שם ס"ק עו

אסור לרמוז וכו' – דגם זה הוא בכלל אמירה לאינו יהודי, כיון שעל ידי רמיזתו, עושה בשבת. והוא הדין שאסור לומר לו בשבת איזה דבר שייכין מתוך כך שיעשה מלאכה; ועל כן, אסור לומר לאינו יהודי שיקנה חוטמו כדי שייכין שיסיר הפחם שבראש הנר, אך כשאומר הרמיוה לאינו יהודי שלא בלשון צווי, כגון שאומר: "הנר אינו מאיר יפה" או "איני יכול לקרות לאור הנר הזה, שיש בו פחם" ושומע האינו יהודי ומתקנו, שרי, דאין זה בכלל אמירה. ואין לאסור מטעם שנהנה ממלאכה שעשה אינו יהודי בשבילו, דאין זה הנאה כל כך, דגם מקודם היה יכול על פי הדחק לקרות לאורו.

2. שולחן ערוך אורח חיים סי' רנב סע' ב

ומותר ליתן בגדיו לכובס אינו יהודי, ועורות לעבדן (פירוש: האומן שמעבד ומתקן העורות), סמוך לחשיכה אם קצין לו דמים או שעושה אותם בטובת הנאה, והוא שלא יאמר לו לעשות בשבת, וגם שיעשה האינו יהודי המלאכה בביתו. ואם ראוהו עושה מלאכתו בשבת, אם היה עושה בטובת הנאה, צריך לומר שלא יעשה בה בשבת.

3. שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק ג סי' מז

ב' ובדבר כשנעשה יום חם מאוד בחדר זה כדי שהנכרי שרוצה בטובתו יפתח את מזגן האויר (air conditioner) בעצמו, כמו שמותר לומר לנכרי שהנר אינו מאיר יפה כדי שהנכרי הרוצה בטובתו יסיר הפחם שבראש הנר, כדאיתא במשנה ברורה סימן ש"ז ס"ק ע"ו. ומסיק, דאין לאסור מטעם שנהנה ממלאכה שעשה הנכרי בשבילו, משום דאין זה הנאה כל כך, דגם מקודם היה יכול על פי הדחק לקרות לאורו, דהרי גם הכא אפשר לו לישב בשעת הדחק גם כשהוא חם – פשוט וברור שאסור, דהא בכל הנאה ממעשה הנכרי אפשר לו גם בלא זה, אף כשמבשל עבורו דודאי יכול להיות גם בלא אכילת דבר שבישל בעדו, וכן יכול האדם להיות איזה שעות בחדר קר ומכל